

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ŪKIO IR APLINKOSAUGOS KOMITETO PIRMININKO ALVIDO ŠIMKAUS ATASKAITA

Liepų g. 11, 91502 Klaipėda

Korespondenciją siųsti adresu: Danės g. 17, 92117 Klaipėda mob. +370 698 32916, el. p. alvidas.simkus@klaipeda.lt

Veiklos ataskaita už 2020 metus. Ataskaitinis laikotarpis 2020 sausio – gruodžio mėn.

2021 m. kovo 4 d.

MIESTO ŪKIO IR APLINKOSAUGOS KOMITETO VEIKLA

Laikotarpiu nuo 2020-01-01 iki 2020-12-31 įvyko 22 Miesto ūkio ir aplinkosaugos komiteto posėdžių, svarstyti 117 klausimai. Dalyvauta 21 posėdžių.

Išsamiau:

<https://www.klaipeda.lt/lt/miesto-ukio-ir-aplinkosaugos-komitetas/miesto-ukio-ir-aplinkosaugos-komiteto-darbotvarkiu-projektu-archyvas/2020-m./7720>

Klaipėdos miesto ūkio ir aplinkosaugos komiteto viena iš kompetencijų yra aplinkosauga. Šioje veiklos srityje itin aktualus miesto gyventojams yra oro užteršumas ir nemalonių kvapų problema.

Klaipėdos mieste oro taršą sukelia įvairūs veiksniai – tai transporto veikla sunkiasvariai krovininiai automobiliai, laivai uoste, geležinkeliai gyvenamųjų būstų šildymas kietu kuru, ir kt.

Klaipėdoje veikia keli šimtai pramonės įmonių, uosto krovos kompanijų. Todėl reikėtų stengtis identifikuoti visus taršos šaltinius mieste ir mažinti taršą visame mieste. Komiteto nariai mano, kad labiausiai problemų sukelia nemalonūs kvapai ir didelis krovinių dulkėtumas, kuri dalinai sukuria uosto krovos kompanijos. Todėl, komiteto narių nuomone dėmesį reikia susitelkti į uosto krovos kompanijų ir pramonės įmonių, kurių veikla galimai labiausiai sukelia problemų.

Visos sausų birių krovinių krovos darbus vykdančios įmonės susiduria su proceso metu neišvengiamai kylančiomis dulkėmis. Šiuo metu, vieną iš didžiausių ir problemiškesnių krovinių dulkėtumą sukelia AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ (KLASCO), kurios krovos terminaluose vyksta geležies rūdos, granuliu ir kitų dulkėtumą keliančių krovinių krova.

Šiaurinėje Klaipėdos miesto dalyje gyvenantys klaipėdiečiai skundžiasi, kad vykdamas krovą dulkės skverbiasi į miestiečių būstus. KLASCO pradėjus krauti geležies rūdą aplinkinių kvartalų gyventojus ėmė kamuoti juodos dulkės, nugulančios langus, palanges, namų sienas, jos skverbiasi į būstus, vaikai ėmė kosėti, o būti ištiesai uždariais langais yra labai sunku.

Komiteto nariai planuoja, kai tik pandemija aprims, bus galima fiziškai aplankyti, apsilankyti įmonėje.

Klaipėdos jūrų krovinių kompanijos UAB „Bega“ specializacija Klaipėdos uoste – birių krovinių krova ir sandėliavimas. Eksportuojami birūs žemės ūkio produktai, daugiausiai įvairios grūdinės, aliejinės, ankštinės ir kitos kultūros, į uosto terminalą atgabenamos geležinkelio vagonais arba automašinomis iš artimesnių rajonų. UAB „BEGA“ per parą gali aptarnauti apie 400 mašinų bei 200 vagonų su grūdais. Kompanijos ūkinei veiklai vykdyti yra išduotas Taršos leidimas. Yra patvirtinta Ūkio subjekto aplinkos monitoringo programa, skirta kontroliuoti taršos šaltinius. Pastaraisiais metais masinių nusiskundimų dėl krovos kompanijoje „BEGA“ iš gyventojų negauta.

Dėl kitų uosto krovos kompanijų, vykdančių sausų biriųjų krovinių krovos darbus, veiklos gyventojų skundų negauta.

Didžiausias blogo kvapo problemas Klaipėdos miesto šiaurinėje dalyje galimai sukelia AB „Klaipėdos nafta“ ir koncerno "Achemos grupė" valdomas UAB „Krovinių terminalas“. Abi įmonės – AB „Klaipėdos nafta“ ir UAB „Krovinių terminalas“ – yra įsikūrusios toje pačioje vietoje, todėl sudėtinga nustatyti iš kur sklinda kvapas ir neaišku, kuri kompanija sukelia šią problemą.

AB „Klaipėdos nafta“ krovos darbus vykdo vadovaudamasi Aplinkos apsaugos agentūros išduotu taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimu, kuriame nurodyta, kad tai darydama bendrovė privalo taikyti ir taiko šias aplinkosaugines priemones, mažinančias teršalų ir kvapų patekimą į aplinką:

- iškraunant benzina iš geležinkelio vagonų į antžemines talpyklas veikia LOJ rekuperavimo įrenginys;
- iškraunant naftos produktus (mazutą, dyzeliną ir kitus) iš traukinių vagonų, ant vagonų uždedami specialūs dangčiai su vožtuvais, neleidžiančiais iš vagonų į aplinką patekti LOJ;
- kraunant benzina į tanklaivius ir mazutą ar dyzeliną į tanklaivius, kuriais prieš tai vežta nafta, susidarę LOJ garai sudeginami LOJ garų sudeginimo įrenginyje – degle.

UAB „Krovinių terminalas“ miesto ūkio ir aplinkosaugos komiteto nariai nesilankė, informacijos neturi. Numatyta kai pandemija aprims apsilankyti įmonėje ir gauti informacijos apie esamas aplinkosaugą, oro taršą mažinančias priemones, prevencinius planus.

Pietinėje Klaipėdos miesto dalyje, kurioje gyvena 80 tūkst. gyventojų, yra jaučiamas blogas kvapas, tvyro puvėsių ir fekalijų dvokas. Pagrindinio taršos šaltinio teritorija manomai yra Dumpių kaime, kuriame keturios bendrovės galimai skleidžiančios nemalonius kvapus:

1. UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras (KRATC);
2. AB „Klaipėdos vandenys“ miesto nuotekų valykla;
3. AB „Grigeo Klaipėda“;
4. UAB “Branda LT” (bioskaidžių atliekų perdirbimo į kompostą įmonė).

Ketvergių bendruomenės atstovė Raimonda Zaborė teigia, kad Klaipėdos miesto Vėtrungės rajone ir aplink miestą sklindančio kvapo šaltinis yra PET granulių gamyklos, „Neo group“ ir UAB „Orion Global Pet“.

Klaipėdos savivaldybė perka iš UAB „Estonian, Latvian & Lithuanian environment“ už 191 tūkst. EUR vertės aplinkos oro kokybės valdymo priemonių plano parengimo paslaugas. Rūta Kuriene informavo, kad per pirmąjį ketvirtį buvo gauti trys iškvietimai atlikti kvapų poėmius, tačiau vienu atveju atvykus kvapai jau buvo išsisklaidę. Kitais dviem atvejais (vienas pietinėje, kitas – šiaurinėje miesto dalyje) buvo paimta po tris mėginius. Juose buvo nustatytos septynios lakios ir pusiau lakios organinės medžiagos, tačiau jų koncentracija leistinų normų neviršijo.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad matavimų metu fiksuojama tik momentinė koncentracija, kuria nėra nustatytas joks normatyvas.

Pagrindinė problema yra nustatyti, ar viršijamos kokybės normos, ar standartai. Jei nėra viršijamos normos, tada galima kažką pakeisti tik Savivaldybei sugriežtinus kokybės normas ir standartus. Tačiau natūraliai kylantis klausimas ar tai Savivaldybės galioje, dauguma taršą reguliuojančių teisės aktų ir įstatymų yra Seimo kompetencijoje.

Komiteto nuomone reikia studijuoti jų taršos leidimus, atlikti papildomus tyrimus, kad būtų nustatyta tarša, taršos priežastys ir šaltiniai – kokiomis medžiagomis teršiamas oras, kuriuose taškuose, vietovėse, užfiksuojama didžiausia taršos koncentracija, kas yra didžiausi galimos taršos šaltiniai ir kt.

Alvidas Šimkus
Klaipėdos miesto tarybos narys
Miesto ūkio ir aplinkosaugos komiteto pirmininkas